

भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २७५ (१)
२०१५-१६ निधी प्राप्त अतिरीक्त निधी
वितरणास व मार्गदर्शक सुचनांना मान्यता
देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: केंद्रीय-२०१६/प्र.क्र.३९/का.-१९
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२
तारीख: ०१ जुन, २०१६.

वाचा -

- १) आदिवासी विकास विभागाचे पत्र क्र.केंद्रीय २०१६ /प्र.क्र.३९/का-१९ दि.१४/०३/२०१६
- २) जनजाती कार्य मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र.F.No. ११०१५/०५(१४)/२०१५-SG-I दि.२८/०३/२०१६

प्रस्तावना :-

Establishment of Warali Haat in Palghar या प्रकल्पाच्या उभारणी करिता एकूण ५७८५.०० लक्ष निधीच्या प्रस्ताव राज्य शासनाच्या विचाराधीन होता. राज्य शासनाच्या संदर्भ क्र.१ येथील पत्रान्वये सदर प्रस्तावास अनुसरून केंद्र शासनाने भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २७५(१) अंतर्गत अनुदान या योजनेखाली सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षात एकूण रु. ५००.०० लक्ष इतका अतिरीक्त निधी वाचा क्र.२ अन्वये वितरीत केला आहे. सदर वितरीत निधी तो ज्या कामांकरीता मंजूर करण्यात आला आहे, त्याच कामांवर खर्च करण्यासाठी अंमलबजावणी यंत्रणेस सुपूर्द करण्याची व सदर योजनेच्या एकूण ५७८५.०० लक्ष निधीच्या मार्गदर्शक सुचनांना मंजूरी प्रदान करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

शासन आता या निर्णयाद्वारे केंद्र शासनाने भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २७५(१) अंतर्गत अनुदान या योजनेखाली सन २०१५-१६ करिता मंजूर एकूण रु. ५००.०० लक्ष निधी पुढीलप्रमाणे निधीच्या मर्यादेत खर्च करण्यास व योजनेच्या एकूण रु. ५७८५.०० लक्ष किंमतीच्या परिशिष्ट-१ प्रमाणे मार्गदर्शक सुचनांना याद्वारे शासनाची मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

क्र.	योजनेचे नाव	मंजूर निधी (रु. लाखात)	वितरीत करण्यात येणारा निधी (रु.लाखात)
	२	३	४
	Establishment of WARLI HAAT in Palghar	५००.००	५००.००
	एकूण	५००.००	५००.००

२. उपरोक्त रु. ५००.०० लक्षचा खर्च मागणी क्र. टी-५, मुख्य लेखाशीर्ष २२२५- अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्गीयांचे कल्याण - पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना - ०२ - अनुसूचित जमातीचे कल्याण - ७९६- जनजाती क्षेत्र उपयोजना (०१) जनजाती क्षेत्र उपयोजनांतर्गत योजना - राज्य योजनांतर्गत योजना, (०१) (४३) भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २७५ (१) अन्वये केंद्रीय सहाय्य, (२२२५ २४२४) , ३१ -सहायक अनुदाने (वेतनेतर) यामधील सन २०१६-१७ मध्ये अर्थसंकल्पित असलेल्या निधीतून करण्यात यावा.

सदर निधी अर्थसंकल्पित अंदाज वितरण व संनियंत्रण प्रणालीद्वारे वितरीत करण्यात आला आहे. वितरीत निधीच्या मर्यादेत निधी आहरीत करण्याची दक्षता जिल्हाधिकारी, पालघर तथा अध्यक्ष वारली हट विकास समिती यांनी घ्यावी.

उपरोक्त मंजूर करण्यात आलेले अनुदान ते ज्या बाबींसाठी खर्च करण्यास मंजूरी देण्यात आलेली आहे, त्याच बाबींसाठी खर्च करावे व त्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्र आर्थिक व भौतिक अहवालासह शासनास सादर करण्याची दक्षता घ्यावी.

सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक १६७/अर्थोपाय, दिनांक २५/०४/२०१६ अन्वये प्राप्त झालेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०६०१३०४३५५४२४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(भगवान सावंत)

शासनाचे अवर सचिव

प्रत,

- १) महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर.
- २) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर.
- ३) अवर सचिव, भारत सरकार, जनजाती कार्य मंत्रालय, शास्त्री भवन, नवी दिल्ली.
- ४) खाजगी सचिव, मा.मंत्री, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) खाजगी सचिव, मा.राज्यमंत्री, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) सचिव, आदिवासी विकास यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक
- ८) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे
- ९) जिल्हाधिकारी, पालघर

- १०) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जि.प.पालघर
- ११) अधीक्षक अभियंता, ठाणे(सा.बां.) मंडळ, ठाणे.
- १२) प्रादेशिक व्यवस्थापक , महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, पालघर.
- १३) उपविभागीय अधिकारी, पालघर .
- १४) जिल्हा कोषागार अधिकारी पालघर.
- १५) नियोजन/वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १६) उप सचिव, आदिवासी विकास, मंत्रालय, मुंबई.
- १७) अवर सचिव, का-६, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १८) संगणक समन्वयक, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १९) निवडनस्ती, का-१९, आदिवासी विकास विभाग.

परीशिष्ट-१

१.	योजनेचे नांव -	Establishment of Warali Haat in Palghar.																					
२.	योजनेचे प्रस्तावित लाभ क्षेत्र	मनोर, जि .पालघर																					
३.	योजनेसाठी येणा-या खर्चाचे सविस्तर अंदाजपत्रक.	<p>Establishment of Warali Haat in Palghar या प्रकल्पाच्या उभारणी करीता एकुण रु. ५७८५.०० लक्ष निधीच्या प्रस्तावास मान्यता देण्यात येत आहे.</p> <p>सदर प्रकल्पाच्या उभारणीच्या अनुषंगाने जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली खालीलप्रमाणे वारली हट विकास समिती गठीत करण्यात येत आहे.</p> <table border="1"> <tr> <td>१</td><td>जिल्हाधिकारी, पालघर</td><td>अध्यक्ष</td></tr> <tr> <td>२</td><td>मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिपालघर.प.</td><td>सदस्य</td></tr> <tr> <td>३</td><td>अप्पर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे</td><td>सदस्य</td></tr> <tr> <td>४</td><td>अधिक्षक अभियंता, ठाणे (सा. बां.) मंडळ, ठाणे.</td><td>सदस्य</td></tr> <tr> <td>५</td><td>प्रादेशिक व्यवस्थापक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ</td><td>सदस्य</td></tr> <tr> <td>६</td><td>उपविभागीय अधिकारी, पालघर उपविभाग, पालघर</td><td>सदस्य</td></tr> <tr> <td>७</td><td>प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प (संबंधित जिल्हास्तरीय योजनेचे समन्वय अधिकारी)</td><td>सदस्य सचिव</td></tr> </table> <p>उपरोक्त प्रमाणे मंजूर निधीच्या मर्यादेत खर्चाच्या सविस्तर अंदाजपत्रकास मान्यता देण्याची जबाबदारी वारली हट विकास समितीस राहिल.</p> <p>सदर प्रस्तावाची उभारणी मंजूर निधीच्या मर्यादेतच करणे आवश्यक आहे या प्रस्तावाकरीता याव्यतीरीक्त अतिरीक्त निधी मंजूर करण्यात येणार नाही याची दक्षता समितीने घ्यावी.</p>	१	जिल्हाधिकारी, पालघर	अध्यक्ष	२	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिपालघर.प.	सदस्य	३	अप्पर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे	सदस्य	४	अधिक्षक अभियंता, ठाणे (सा. बां.) मंडळ, ठाणे.	सदस्य	५	प्रादेशिक व्यवस्थापक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ	सदस्य	६	उपविभागीय अधिकारी, पालघर उपविभाग, पालघर	सदस्य	७	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प (संबंधित जिल्हास्तरीय योजनेचे समन्वय अधिकारी)	सदस्य सचिव
१	जिल्हाधिकारी, पालघर	अध्यक्ष																					
२	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिपालघर.प.	सदस्य																					
३	अप्पर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे	सदस्य																					
४	अधिक्षक अभियंता, ठाणे (सा. बां.) मंडळ, ठाणे.	सदस्य																					
५	प्रादेशिक व्यवस्थापक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ	सदस्य																					
६	उपविभागीय अधिकारी, पालघर उपविभाग, पालघर	सदस्य																					
७	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प (संबंधित जिल्हास्तरीय योजनेचे समन्वय अधिकारी)	सदस्य सचिव																					

४.	योजना राबविणारी यंत्रणा	वारली हट विकास समिती मार्फत नियुक्त प्रकल्प व्यवस्थापन समिती (PMC) व जिल्हाधिकारी, पालघर तथा अध्यक्ष वारली हट विकास समिती.
५.	अंमलबजावणी अधिकारी	जिल्हाधिकारी, पालघर तथा अध्यक्ष वारली हट विकास समिती.
६.	नियंत्रक अधिकारी	आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक
७.	योजनेचा उद्देश	<p>१) नव्याने निर्माण झालेला पालघर जिल्हा हा आदिवासी जिल्हा म्हणून ओळखला जातो. जिल्ह्यामध्ये प्रामुख्याने वारली, कोकणा, कोळी, ठाकुर व कातकरी या प्रमुख आदिवासी जमाती आहेत, त्यापैकी वारली ही जमात लोकसंख्येने सर्वात मोठी जमात आहे. वारली समाजातील लोककला सामाजिक प्रथा, परंपरा, सण, उत्सव आणि त्यांच्यातील उपजत कलागुणांना वाव देऊन सांस्कृतिक कार्यक्रमांना चालना देणे आवश्यक आहे. वारली चित्रकलाही याच क्षेत्रातील वारली जमातीच्या आदिवासी बांधवांकडून जगाला मिळालेली एक मोठी देणगी आहे. या अनुषंगाने वारली समाजाच्या विविध सांस्कृतिक प्रथा परंपरांचे संगोपन व संवर्धन होण्यासाठी पालघर जिल्ह्यामध्ये स्थानिक स्तरावर या सदंर्भात वारली संस्कृतीचे कलादालन होणे आवश्यक आहे. जगप्रसिद्ध असलेल्या वारली चित्रकलेच्या इतिहासाचे संरक्षण व संवर्धन करून चित्रकलेची माहिती सर्वांना देणे.</p> <p>२) वारली चित्रकलेचा सर्वांगीण प्रसार व प्रचार होणेसाठी प्रस्तावित कलादालनामध्ये चित्रकलेचे कायमस्वरूपी प्रदर्शन ठेवणे. चित्रकलेची आवड असलेल्या नवोदित कलाकारांना त्याचे प्रात्यक्षिक दाखविणे.</p> <p>३) पर्यटकांना खरेदीसाठी व स्थानिक चित्रकलेच्या कलाकारांना विक्रीसाठी चित्रकलेचे दालन उपलब्ध करून देणे. यातून पर्यटनाला चालना देणे. स्थानिक आदिवासींना रोजगाराची संधी उपलब्ध करून देणे.</p>

		<p>४) वारली चित्रकलेबरोबरच आदिवासी बांधवांच्या अन्य कलांना प्रोत्साहन देणे उदा. विविध प्रकारच्या हस्तकौशल्याच्या वस्तु, बांबुकाम, पेपर मेशीच्या वस्तु इ.</p> <p>५) आदिवासींच्या दैनंदिन जीवनाशी निगडीत असलेल्या वस्तुंचे संग्रहालय तसेच त्यांच्या हस्तकलेच्या वस्तुंचे उत्पादन, प्रदर्शन व विक्रीसाठी या ठिकाणी कलादालन निर्माण होणार असलेने निश्चितच स्थानिक कलाकारांना योग्य भावाची बाजारपेठ उपलब्ध होऊ शकेल.</p>
८.	निधी वितरणाची कार्यपद्धती	<p>१. सदर प्रकल्पासाठी मंजूर निधी जिल्हाधिकारी पालघर तथा अध्यक्ष वारली हट विकास समिती यांचे कडे हस्तांतरीत करण्यात यावा.</p> <p>२. सदर निधीच्या अनुषंगाने योजनेच्या अंमलबजावणीच्या कार्यपद्धतीमध्ये नमूद निर्देशांच्या अनुषंगाने कार्यवाही करावी.</p>
९.	योजना अंमलबजावणीची कार्यपद्धती	<p>१) वारली हाट या कलादालनाच्या नियोजन, समन्वय, अंमलबजावणी आणि संनियंत्रण यासाठी नियुक्त समितीचे अध्यक्ष व सदस्य सचिव यांच्या संयुक्त नावे राष्ट्रीयकृत बँकेमध्ये चालु खाते सुरु करणेत येईल. सदर कार्यक्रमासाठी शासनाकडून उपलब्ध होणारा निधी उघडण्यात आलेल्या खात्यामध्ये ठेवून कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीवर खर्च करण्यात येईल.</p> <p>२) गठीत करण्यात आलेली वारली हाट विकास समितीमार्फत वारली हटच्या बांधकामासंबंधीच्या प्रकल्प अहवालास मंजूरी दिली जाईल.</p> <p>३) प्रकल्पाचे बांधकाम ठराविक कालावधीत करण्याबाबत आवश्यकतेनुसार वारली हाट विकास समिती प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागार (PMC) ची नेमणूक करतील.</p> <p>४) वारली हाट विकास समिती ने सदर प्रकल्प व्यवस्थापन समितीकडून प्रकल्पाच्या बांधकामाची अंदाजपत्रके तयार करून घ्यावीत.</p>

		<p>५) प्रकल्प व्यवस्थापन समितीमार्फत तयार करण्यात आलेली अंदाजपत्रकांना वारली हाट विकास समिती ने प्रशासकीय मान्यता द्यावी.</p> <p>६) प्रकल्प व्यवस्थापन समितीकडून बांधकाम पुर्ण करुन घेण्याची जबाबदारी वारली हाट विकास समितीची राहिल</p> <p>७) सदर बांधकामास मान्यता मिळाल्यापासून ०३ वर्षात पूर्ण करण्यात येईल.</p> <p>८) वारली हाट या प्रकल्पाच्या उभारणीनंतर दैनंदिन कामाकाजाची जबाबदारी वारली हाट विकास समितीची राहिल.</p> <p>९) वारली हाट प्रकल्पाबाबत पुर्ण जबाबदारी वारली हाट विकास समितीची राहिल.</p>
१०.	योजनेचे संनियंत्रण व मुल्यमापन पर्यवेक्षण	सदर योजनेचे नियोजन, समन्वय, अंमलबजावणी आणि संनियंत्रणाची जबाबदारी वारली हाट विकास समितीची राहिल.
११.	योजनेचा कालावधी	३ वर्षे
१२.	योजनेच्या अटी व शर्ती	<p>१. सदर प्रकल्पाच्या ठिकाणी हा प्रकल्प केंद्र शासनाच्या भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २७५ (१) अंतर्गत अनुदान या योजनेतून उभारण्यात आला आहे अशा आशयाचा फलक लावावा.</p> <p>२. योजना पुर्ण झाल्यानंतर चांगल्या प्रतीची छायाचित्रे व सी.डी., फलनिष्पत्ती अहवाल प्रकल्प अधिकारी यांनी त्यांचे स्तरावर जतन करावा. योजनेची यशोगाथा वरीष्ठ कार्यालयामार्फत सादर करावी.</p> <p>३. योजनेच्या अंमलबजावणी मध्ये अंमलबजावणी यंत्रणेस काही अडचणी निर्माण झाल्यास योजना अंमलबजावणीच्या कार्यपद्धतीमध्ये बदल करण्याचा अधिकार शासनास राहिल</p>